

24.06.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**24 Haziran 2022
Cuma**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

24 Haziran 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- 4/7/1956 Tarihli ve 6772 Sayılı Kanun Kapsamına Giren Kurumlarda Çalışan İşçilere, 2022 Yılında Verilecek İlave Tediye'nin Sürelerinin Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5741)
- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5742)
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5743)

YÖNETMELİKLER

- Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Takas Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3/G Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- TCDD Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3/G Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- Benzin Türlerine Etanol Harmanlanması Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Stokçuluk cezasını da artıran yargı paketi TBMM'den geçti

Stokçuluk faaliyetlerinin önlenbilmesine ilişkin düzenlemelerin de yer aldığı 6. Yargı Paketi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Buna göre, belli bir mal veya hizmeti satmaktan kaçınarak kamu için acil bir ihtiyacın ortaya çıkmasına neden olan kişi için 6 aydan 2 yıla kadar öngörülen hapis cezası, 1 yıldan 3 yıla artırılıyor.

Fiyatları etkileme ile mal veya hizmet satımından kaçınma suçuyla etkin mücadele edilebilmesi, stokçuluk faaliyetlerinin önlenbilmesi amacıyla Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) bu suçlar için belirlenen cezalar artırılıyor.

TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile noterler, taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapabilecek, bu sözleşmeyi taraflardan birinin talep etmesi, harç ve giderleri ödemesi halinde tapu bilişim sistemi vasıtasıyla tapu siciline şerh verebilecek, taşınmaz satış sözleşmesi yapabilecek.

Taşınmaz satış sözleşmesi noterler tarafından da yapılabilecek.

Noterler, taşınmaz satış başvurusu üzerine başvuru belgesi düzenleyecek, taşınmaz üzerindeki her türlü kısıtlamayı dikkate alacak ve taşınmaz satışıyla ilgili diğer kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esasları gözetecek.

Tapu kayıt örneği noterlerle paylaşılacak

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce tapu kayıt örneği ve diğer belgeler, tapu bilişim sistemi vasıtasıyla noterlerle paylaşılacak.

Taşınmaza ilişkin kayıt ve belgelerin eksikliği halinde ilgili tapu müdürlüğünden eksik olan hususlar sistem üzerinden talep edilecek ve eksiklikler tapu müdürlüğünce giderilerek sisteme aktarılacak.

Noterlerce hak sahibi belirlendikten ve taşınmazın satışına engel hukuki bir durumun bulunmadığı tespit edildikten sonra taşınmaz satış sözleşmesi yapılacaktır.

Satış sözleşmesi taraflarca imzalandığı anda noter, tapu bilişim sisteminden yevmiye numarası olarak sözleşmeyi bu sisteme kaydedecektir.

Sözleşmenin sisteme kaydından sonra tapu müdürlüğünce taşınmazın tapu siciline tescili sağlanacaktır. Satış sözleşmesi ile diğer belgeler, noter tarafından sisteme aktarılacaktır ve fiziki olarak arşivlenecektir.

Noter ücreti 500 liradan az, 4 bin liradan fazla olamayacaktır.

Kanuna göre, noterler taşınmaz satış sözleşmesiyle ilgili işlemleri bizzat yapacaktır.

Tapu kayıt örneği ve diğer belgelerden hak sahibinin belirlenmemesi veya satışa engel hukuki durumun varlığı halinde noterlerce satış işlemi gerçekleştirilmeyecektir.

Noterler tarafından yapılacak taşınmaz satış sözleşmelerinde sadece tapu harcı alınacaktır, bu işlemler için ayrıca noter harcı istenmeyecektir.

Taşınmaz satış sözleşmeleri damga vergisinden ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar değerli kağıt bedellerinden istisna olacaktır. Bu kapsamda yapılan işlemler karşılığında noter ücreti dışında herhangi bir ücret alınmayacaktır. Noter ücreti taşınmazın değerine göre 500 liradan az, 4 bin liradan fazla olamayacaktır ve ücret tarifesinde gösterilecektir. Bu miktarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanacaktır.

Taşınmaz satış işlemleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün döner sermaye işletmesine gelir kaydedilmek üzere hizmet bedeli alınacaktır ve bu işlemler sebebiyle noterlere herhangi bir pay veya aidat ödenmeyecektir.

Taşınmaz satış sözleşmesinin düzenlenmesinden dolayı oluşan zarardan noterler de sorumlu olacaktır. Bu zararın devlet tarafından ödenmesi halinde devlet, sözleşmeyi düzenleyen notere rücu edecektir. Notere karşı açılacak davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülecektir.

24.06.2022

Bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yapılmış olan atama ve nakil ilanları ile bunlara ilişkin iş ve işlemler hakkında uygulama devam edecek.

Danıştay Kanunu'nda değişikliğe gidiliyor

Düzenlemeyle, Danıştay Kanunu'nda değişikliğe gidiliyor. Buna göre, sabit üyelerle görev yapan Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun, iş yükü dikkate alınarak yargılamada gecikmelere sebebiyet verilmemesi amacıyla mevcut yapısıyla çalışması için belirlenen süre 31 Aralık 2022'den 31 Aralık 2026'ya kadar uzatılıyor.

Danıştay daire sayısının 10'a düşürülmesi için öngörülen süre, 4 yıl daha uzatılıyor.

Yargıtay Kanunu'nda yapılan değişiklikle, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu 8 asıl, 4 yedek olmak üzere 12 üyeden oluşacak.

Yargıtay Birinci Başkanlık Kuruluna seçilenlerin bir seçim dönemi geçmeden yeniden seçilemeyeceklerine yönelik hüküm yürürlükten kaldırılıyor.

Fiyatları etkileyenlere ve stokçuluğa cezalar

Kanuna göre, TCK'nin "fiyatları etkileme" başlıklı maddesinde değişikliğe gidilerek fiyatları etkileme suçuyla etkin mücadele edilebilmesi amacıyla suçun cezası artırılıyor. Buna göre, işçi ücretlerinin veya besin veya malların değerlerinin artıp eksilmesi sonucunu doğurabilecek bir şekilde ve bu maksatla yalan haber, havadis yayan veya sair hileli yollara başvuran kimseye 3 aydan 2 yıla kadar verilmesi öngörülen hapis süresi, "1 yıldan 3 yıla" şeklinde değiştiriliyor.

Fiil sonucu besin veya malların değerleri veya işçi ücretleri artıp eksildiği takdirde cezanın üçte biri oranında artırılmasına yönelik düzenleme ise "yarısına" çıkarılıyor.

Fail, ruhsatlı simsar veya **Borsa** tellalı ise cezanın ayrıca "sekizde bir" oranında artırılmasına yönelik maddedeki süre ise "yarısı oranında" olarak düzenleniyor. Mal veya hizmet satımından kaçınma suçuyla etkin mücadele edilebilmesi ve stokçuluk faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla bu suçun cezası da artırılıyor. Belli bir mal veya hizmeti satmaktan kaçınarak kamu için acil bir ihtiyacın ortaya çıkmasına neden olan kişi için 6 aydan 2 yıla kadar öngörülen hapis cezası, 1 yıldan 3 yıla artırılıyor.

Kanunla, hakim ve savcı yardımcılığı müessesesinin getirilmesine bağlı olarak ilgili kanunlarda uyum düzenlemeleri de yapılıyor.

Düzenlemedeki hükümler 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecek.

Çavuşoğlu: Ukrayna tahılının yasa dışı alınıp satıldığı iddialarını araştırıyoruz

İngiltere Dışişleri Bakanı Truss ile biraya gelen Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Türkiye'nin Ukrayna tahılının yasa dışı şekilde alınıp satıldığı yönündeki iddiaları ciddi şekilde değerlendirdiğini ve araştırdığını ifade etti.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, İngiltere Dışişleri, İngiliz Milletler Topluluğu ve Kalkınma Bakanı Elizabeth Truss ile Dışişleri Bakanlığı'nda yapılan görüşmelerinin ardından ortak basın toplantısında konuştu.

Ukrayna'dan tahıl ihracatını gerçekleştirmek için bir Birleşmiş Milletler (BM) planının olduğunu belirten Çavuşoğlu, şunları söyledi:

"Biz, çabalarımızı Birleşmiş Milletler ile sürdürüyoruz. Tabii hem Ukrayna ile hem de Rusya ile sürekli temas halindeyiz ve BM'nin bu planını gerçekçi bir plan olarak görüyoruz, uygulanabilir görüyoruz. O nedenle de güçlü şekilde destekliyoruz ayrıca bu sürecin meşruiyeti bakımından da önemli buluyoruz. BM'nin planı hakkında bilgileriniz vardır ama kısaca; İstanbul'da eğer anlaşma olursa, bir kontrol merkezi kurulacak ve Ukrayna karasularının hemen dışında güvenli bölge kurulacak.

Burada özellikle Ukrayna limanlarına gidecek gemilerin kontrolü de yapılacak, silah veya başka bir şey taşımadığından emin olmak için bu Rusya'nın da bir talebi. Dönüşte tabi gemilerin belirlenen ürünleri taşıdığından herkes emin olmak istiyor. Aslında baktığınız zaman gayet güzel ama tarafların anlaşması gerekiyor."

24.06.2022

Çavuşoğlu, BM'nin çabalarına ilaveten Türkiye'nin de gerek Ukrayna gerek Rusya ile görüşmeleri sürdürdüğünü hatırlattı.

Daha çok Rusya üzerinde odaklandıklarını, İstanbul'da teknik düzeyde bir toplantı gerçekleştirilmesinin planlandığını ve henüz bunun tarihinin belli olmadığını aktaran Çavuşoğlu, "Rusya'dan olumlu cevap bekliyoruz." dedi.

"Türkiye olarak müsaade etmeyiz"

Çavuşoğlu, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un Türkiye ziyaretinde de bu konuları ele aldıklarını, hem bakan düzeyinde hem de Lavrov ile gelen teknik ekiplerle Türkiye'nin teknik ekipleri ve uzmanları arasında görüşmeler gerçekleştirildiğini dile getirdi.

Türkiye olarak BM ile çalıştıklarını, tüm tarafları çalışmalar hakkında bilgilendirdiklerini vurgulayan Çavuşoğlu, Ukrayna'nın tahıllarının çalındığına ilişkin iddiasına karşılık şunları kaydetti:

"Bu iddialar bize de geldi. Ukrayna tarafından da ara ara bu tür bilgiler geliyor. Biz, her iddiayı ciddiye alıyoruz ve ciddi şekilde araştırıyoruz, sonucunu da özellikle Ukrayna tarafına bildiriyoruz her seferinde.

Biz, bu iddialar neticesinde her iddiayı ciddiye alarak incelemelerde de bulduk. Gemilerin hareket limanlarının ve ürünlerin menşeinin bizim yaptığımız incelemelerde, Türkiye ile ilgili iddialar ortaya atıldıktan sonra menşeinin kayıtlarda Rusya olduğunu da gördük. Biz, Ukrayna'nın tahılının ya da herhangi bir ürününün Rusya veya başka bir ülke tarafından alınıp gayrimeşru şekilde, illegal bir şekilde uluslararası piyasalara satılmasına da karşıyız. Türkiye olarak bu ürünlerin bize gelmesine de kesinlikle müsaade etmeyiz, bu konuda devletimizin ve yetkili kurumlarımızın kararlılığı tamdır."

"Çözüm bulunmazsa açlık olur"

Basın toplantısında açıklamada bulunan İngiliz bakan Truss da, tahıl krizinin gelecek ay çözüme kavuşturulması gerektiğini ve çözülmemesi durumunda dünyada ciddi bir açlığa sebep olabileceğini ifade etti.

16 ürüne ihracattan önce ithalat şartı geldi

DİR kapsamında tarım ürünlerine ilişkin düzenlemeleri içeren genelgede köklü bir değişiklik yapılarak aralarında ayçiçeği yağı, margarin, hayvan yemi ve kristal şekerin de bulunduğu 16 tarım ürününe 'önce ithalat' şartı getirildi.

Hüseyin GÖKÇE

Pandemi, Rusya-Ukrayna savaşı ve iklim değişikliği etkisiyle tarımsal üretimde yaşanan sıkıntının, gıda arz güvenliğine etkisin azaltmak amacıyla, önemli tarım ürünlerinin DİR kapsamında imalatçı ihracatçılara satışı yasaklandı. Hâlen söz konusu hammaddeleri Türkiye'den alıp, nihai ürüne çevirdikten sonra ihraç etme seçeneği bulunan üreticiler, 1 Ağustos 2022'den itibaren iç piyasadan hammadde alamayacaklar.

20016/1 sayılı Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi (DİR) Genelgesi'nde yapılan değişikliğe göre, bu ürünleri kullanarak ihracat yapanlar 1 Ağustos'tan itibaren önce hammaddeyi ithal edip nihai ürüne çevirmeleri durumunda indirimli veya sıfır gümrük vergisinden yararlanabilecekler. Genelge, ihracata konu işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan, ithali vergiye tabi tarım ürünlerini kullanarak üretim yapıp ihracat yapan firmalar için Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) düzenlenmesi şartlarını düzenliyor. Yürürlükteki mevzuat uyarınca DİR kapsamında bazı ürünler özel düzenlemeye tabi tutuluyor. Belirli dönemlerde de bu ürünlerin ithalat ve üretim şartları değiştiriliyor.

“Dünya fiyatları da yüksek”

Öte yandan düzenlemeye ilişkin DÜNYA'ya bilgi veren imalatçı ihracatçılar, birçok üründe pandemi ve Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle dünya fiyatlarının zaten çok yüksek olduğunu bildirdiler. Yanı sıra artan enerji fiyatı sebebiyle lojistik maliyetinin de çok yüksek olduğunun altını çizen ihracatçılar, zaman zaman ürün bazında yapılan düzenlemelerin bu kez topluca yapıldığını dile getirdiler.

Genelgeye konu 16 ürün şunlar

Buğday, mısır, mercimek, ayçiçeği, aspir ve kolza yağı, margarin, yağlık soya tohumu, ham soya yağı, ham pamuk yağı, palm/palm çekirdeği yağı, kristal şeker, konserve kuru fasulye, konserve nohut ve işlenmiş bezelye.

Genelge ile ürün bazında getirilen düzenlemeler

Buğdayda 1.500 ton sınırı

Buğday ithalatı karşılığında buğday unu, buğday irmiği, makarna, şehriye, bulgur, aşurelik buğday ve hazır/anında noodle ihracatı öngören üreticiler önce ithalat yapacaklar. Buğday unu, bulgur ve aşurelik buğday ihracatında, fabrika kendisine ait olan fi rmalar ilk belgede en fazla 1500 ton buğday ithalatı yapabilecekler.

İthalata göre ihracat izni verilecek

Mısır ithalatı karşılığında nişasta, nişasta bazlı şeker, yetiştiricilik faaliyeti kapsamındaki ürünler (kümes hayvanları eti, yumurta vb.) ve balık ihracatı için önce ithalat gerçekleştirilecek. Önce mısır ithal edilmesi kaydıyla, mısır irmiği ve bundan elde edilen makarna için DİİB düzenlenebilecek. Mercimekte ithal edilen ürün miktarına göre ihracata izin verilecek, burada indirimli teminat uygulanmaması şartıyla kabuklu mercimek ithalatı da yapılabilecek. Ayçiçeği, aspir ve kolza yağları ihracatı öngören DİİB kapsamında geçici maddeler ile ihdas edilen önce ithalat uygulaması kalıcı hale getirildi.

Bitkisel yağ için 1 Ağustos'tan geçerli

Margarin ve/veya karışım yağ ihracatı öngörülen DİİB kapsamında 1 Ağustos 2022'den itibaren gerçekleştirilecek ihracatta önce ithalat şartı getirildi. Yağlık soya tohumu, ham soya yağı, ham pamuk yağı, palm/palm çekirdeği yağı veya türevleri ithalatı karşılığında ham veya rafine bitkisel yağ ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında, 1 Ağustos 2022'den itibaren gerçekleştirilecek ihracatta önce ithalat şartı getirildi. Hayvan yemi ihracatı öngörülen DİİB kapsamında 1 Ağustos 2022'den itibaren gerçekleştirilecek ihracatta mısır, arpa, buğday ve bitkisel yağ eşdeğer eşya olarak kullanılmayacak. Kristal şeker, konserve kuru fasulye, konserve nohut ve işlenmiş bezelye ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında önce ithalat şartı getirildi.

'Ek bütçe' komisyondan geçti

2022 yılı ek bütçesi TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasını taşıyan 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi.

Kanun teklifiyle, genel bütçe kapsamındaki idarelerin bütçe tertiplerine 817 milyar 271 milyon 632 bin lira, özel bütçeli idarelerin bütçe tertiplerine 63 milyar 203 milyon 143 bin lira olmak üzere toplam 880 milyar 474 milyon 775 bin lira ödenek eklenecek.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde yer alan "personel giderleri" ve "sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplere, başlangıç ödeneklerinin yüzde 40,5'i oranında, "Cumhurbaşkanı ödeneği" ekonomik kodlu tertibe başlangıç ödeneğinin yüzde 20,2'si oranında ödenek eklemesi yapılacak. Bu kapsamda yapılan ödenek eklemeleri karşılığı Hazine yardımı ödenekleri ilgili idare bütçelerine eklemeye Cumhurbaşkanı yetkili olacak.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na bağlı genel bütçe gelir tahmini toplam 1 trilyon 80 milyar 515 milyon 421 bin lira artırılabacak.

Kanun ile bütçeye 880 milyar 474 milyon 775 bin lira ödenek eklenmesi öngörüldü. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine 554 milyon 13 bin TL, İletişim Başkanlığı'nın bütçesine 87 milyon TL ödenek eklenmesi öngörüldü. Türkiye Uzay Ajansı'nın bütçesine eklenmesi öngörülen 800 milyon TL ek ödeneğin Milli Uzay Programı 1. Safhası için ayrılacağı belirtildi.

Net uluslararası rezervler 20 yılın dibinde

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) brüt döviz rezervleri geçen haftaya göre 1 milyar 339 milyon dolar azalırken net rezervlerdeki düşüş 771 milyon dolar oldu. Net rezervler, 7 milyar 380 milyon dolarla 20 yılın yeni dip seviyesine indi.

Şebnem TURHAN

Merkez Bankası'nın (TCMB) IMF tanımlı net uluslararası rezervleri geçen hafta 771 milyon dolar düşüşle 7 milyar 380,8 milyon dolarla 20 yılın yeni dip seviyesine indi. Geçen yıl ocak ayında 7.55 milyar dolarla net rezervler en düşük seviyeyi görmüştü. Ülkelerle yapılan swap anlaşmaları, ihracat gelirinin yüzde 40'ının Merkez Bankası'na satılması, kur korumalı TL mevduat hesabı ve reeskont kredileri kanalıyla Merkez Bankası net uluslararası rezervleri artış göstermişti. Ancak 15 Nisan haftasından yani kurun yeniden yönünü hızla yukarı döndüğü dönemden bu yana 11 milyar 748 milyon dolarlık rezerv kaybı yaşandı.

Merkez Bankası verilerine göre 27 Mayıs haftası hariç 15 Nisan'da gördüğü 19.1 milyar dolar seviyesinden sürekli gerileyen net uluslararası rezervler 17 Haziran haftası itibariyle de 7 milyar 380,8 milyona indi. Bu rakam Haziran 2002'den bu yana görülen en düşük seviye. Bankacılık kaynakları kamu kurumlarına döviz satışı ile dolar/TL'deki artışlar nedeniyle döviz piyasalarına müdahale nedeniyle net rezervlerde sert düşüş yaşandığını dile getirdi.

24.06.2022

Öte yandan Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri de 17 Haziran haftasında bir önceki haftaya göre 1 milyar 485 milyon dolar azalarak 101 milyar 28 milyon dolara geriledi. 17 Haziran itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 1 milyar 339 milyon dolar azalarak 59 milyar 449 milyon dolara indi. Brüt döviz rezervleri, 10 Haziran'da 60 milyar 788 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 145 milyon dolar düşüşle 41 milyar 725 milyon dolardan 41 milyar 580 milyon dolara geriledi. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 17 Haziran haftasında bir önceki haftaya kıyasla 1 milyar 485 milyon dolar azalarak 102 milyar 513 milyon dolardan 101 milyar 28 milyon dolara indi.

Bakan Nebati: Memur aylıklarında yüzde 40 artış öngörmekteyiz

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "2022 Ocak ayında çalışanlarımızın aylıklarına yüzde 30.95 artış yapılmıştı. Temmuz ayında yapılacak artış Haziran enflasyon oranlarının açıklanmasıyla kesinleşecek olup, yaklaşık yüzde 40 oranında artış öngörmekteyiz. Bu kapsamda 2022 yılında memurlarımızın aylıklarında kümülatif artış yaklaşık yüzde 83'e ulaşacaktır" dedi.

Bakan Nebati, Plan ve Bütçe Komisyonu'nda ek bütçe görüşmelerine katıldı ve sorulara cevap verdi. Nebati, Temmuz ayına ilişkin memur zamlarına yönelik olarak, "2022 Ocak ayında çalışanlarımızın aylıklarına yüzde 30.95 artış yapılmıştı. Temmuz ayında yapılacak artış Haziran enflasyon oranlarının açıklanmasıyla kesinleşecek olup, yaklaşık yüzde 40 oranında artış öngörmekteyiz. Bu kapsamda 2022 yılında memurlarımızın aylıklarında kümülatif artış yaklaşık yüzde 83'e ulaşacaktır.

Temmuz ayında emeklilerimize yapılacak artış yaklaşık yüzde 40 oranında olacağını öngörmekteyiz. 2022 yılı memur emeklilerimizin aylıklarında kümülatif artış yüzde 83'e, SSK ve Bağ-Kur emeklilerimizin kümülatif artışı yüzde 76'ya ulaşacaktır. Emekli aylıklarının artışının etkisi 180 milyar lira civarındadır. Prim gelirlerindeki artış dikkate alınarak SGK'ya yapılacak transferlerin toplamı 154 milyar TL olarak teklif ediyoruz" diye konuştu.

Merkez Bankası: Gerekirse ilave tedbir alınacak

Merkez Bankası, son 5 toplantısında olduğu gibi politika faizini haziran ayında da yüzde 14 seviyesinde tuttu. Güçlendirilen makroihtiyati politika setini kararlılıkla uygulanacağını belirten Merkez Bankası, "Gerekmesi durumunda ilave tedbirler uygulamaya alınacaktır" açıklamasını yaptı.

Enflasyonla mücadelede politika faizi silahının rafa kaldırılıp makroihtiyati önlemlerle devam edilmesi ve yetkililerin politika faizinin önemsizleştirildiğini açıklamaları Para Politikası Kurulu karar metninin de artık piyasa için çok anlam ifade etmiyor.

Merkez Bankası haziran ayı Para Politikası Kurulu toplantısında beklenildiği üzere politika faizi yüzde 14'te sabit bırakıldı. Aralıktaki son indirimin ardından 2022 boyunca PPK faizi sabit tutuyor. Metinde ise her PPK'da yeni eklemeler yapılırsa da ana mesaj liralasma ve makroihtiyati önlemler olurken kredilerin doğru yerde kullanılmasına yönelik takibe de dikkat çekildi.

Toplantı öncesi bazı ekonomistlerin faiz indirimi beklentilerini dillendirmesi dolar/TL'nin ilk tepkisinin 17.37 liradan 17.34 liraya düşüş yönünde olmasını sağlasa da ardından yeniden yönünü yukarı çekti. Türkiye'nin 5 yıllık iflas risk primi de karar öncesi 803 seviyesindeyken 806'ya yükseldi. Ekonomistler metinde dikkat çeken yeni

bir mesaj olmadığını faiz politikasına yönelik metinden de gelecek için mesaj alınmadığına işaret etti.

Merkez Bankası PPK yüzde 73,5'e ulaşan yıllık enflasyonda tepe noktasına ne zaman ulaşılacağı bilinmezken haziran ayı toplantısında da faizlerde değişikliğe gitmedi. 2021 Eylül'den itibaren üst üste 4 toplantıda 500 baz puanlık faiz indirimi yapan Merkez Bankası PPK ocaktan bu yana da faizi yüzde 14'te sabit tutuyor. Yılbaşından bu yana dolar/TL yüzde 30'a yakın yükseliş yaşarken 5 yıllık iflas risk primi CDS'te de rekor seviyeler devam ediyor. Yılbaşından bu yana enflasyon ise yüzde 35,64 olarak gerçekleşti.

Merkez bankalarından yeni araçlar

Toplantının karar metninde ise küresel merkez bankalarının hamlelerine ilişkin ifadelerde bir değişikliğe gidildi. Geçen ayki metinde merkez bankalarının para politikalarında ayrışma gözlenmekle birlikte destekleyici parasal duruşlarını halen sürdürdüğü belirtilirken haziran metninde "Gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikası adım ve iletişimlerinde ayrışma artmaktadır. Finansal piyasalarda artan belirsizliklere yönelik merkez bankaları tarafından geliştirilen yeni destekleyici uygulama ve araçlarla çözüm üretme gayretlerinin arttığı gözlenmektedir" denildi. Ekonomistler büyük merkez bankalarının başta Fed olmak üzere agresif sıkılaştırma adımları attığını sadece Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) yeni bir enstrüman açıklayacağını belirttiğini dile getirerek metinde ECB'nin kastedildiğini kaydetti.

Kredilerin doğru kullanımına takip

Diğer bir değişiklik ise cari dengede turizm kaynaklı iyileşmelerin yanında enerji fiyatlarından kaynaklanan risklerin devam ettiği vurgulanarak "Kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşması yakından takip edilmektedir" ifadesi eklendi. Ekonomistler alınan vergi artışı, vade azaltımı, zorunlu karşılık uygulamalarına rağmen kredilerde büyümenin sürdüğünü hatırlatarak Merkez Bankası'nın da bankalara kredilerin takibi konusunda telkinde bulunduğu dikkat çektiler.

Kredilerin takibi ve sıkılaştırma konusunda bankacılık kaynakları kamu bankalarına krediler konusunda uygulanan limitlerin de bu kapsamda değerlendirilebileceğini vurguladı. Bankacılık kaynakları kamu bankalarına ihtiyaçta 100 bin taştta 150 bin lira üzeri kredi verilmemesi konusunda limitler konulduğunu vurguladı.

Diğer kurumlardan gelecek adımlar

Bu arada metine geçen ay eklenen ve ardından Hazine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Merkez Bankası tarafından atılan makroihtiyati adımlar konusunda da haziran karar metninde değerlendirme süreci tamamlanan teminat ve likidite politika adımlarının para politikası aktarım mekanizması etkinliğinin

24.06.2022

güçlendirilmesi için kullanılmaya devam edeceği vurgulandı. Ekonomistler TL teminatlar konusunda ve zorunlu karşılıklar tarafında yeni adımların atılabileceği yorumunu yaptı.

Piyasa uzmanları PPK karar metnindenense artık BDDK'nın tahsisli swap adımının ya da başka bir kurumdan gelecek makroihtiyati adımların çok daha önem arz ettiğini dile getirerek tıpkı politika faizi gibi PPK karar metinlerinin de piyasa açısından önemini kaybettiğini vurguladı. Para piyasalarının da karara anlamlı bir tepki vermemesini de ekonomistler bu yönde değerlendirdi.

Powell: Faiz oranlarını düşürme konusunda isteksiz oluruz

ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, enflasyonla mücadele taahhüdünün "koşulsuz" olduğunu ifade etti. Powell, enflasyonun düştüğüne dair kanıt görmek istediklerini belirterek faiz oranlarını düşürmek konusunda isteksiz olacaklarını söyledi.

Powell, yarıyıllık Para Politikası Raporu'na ilişkin Temsilciler Meclisinin Finansal Hizmetler Komitesinde düzenlenen oturumda Komite üyelerinin sorularını yanıtladı. Powell, enflasyonla mücadele taahhüdünün "koşulsuz" olduğunu belirtti.

"İşsizliğin yükselme riski var"

Powell, iş gücü piyasasının sürdürülemez derecede ısındığını, sürdürülebilir maksimum istihdama dönülmesine ihtiyaç olduğunu ve bunun için enflasyonun düşürülmesi gerektiğini söyledi.

İş gücü piyasasını etkilemeden enflasyonu düşürmenin çok daha zor hale geldiğini belirten Powell, enflasyonu kontrol altına alırken güçlü bir iş gücü piyasasına sahip olmanın mümkün olduğunu belirtti. Powell, "Tarihsel olarak düşük bir seviyeden olsa da işsizliğin yükselme riski var." ifadesini kullandı.

Fed'in "hassas araçlara" sahip olmadığını aktaran Powell, iş kayıplarının olabileceğini kaydetti.

Enflasyonu hafife aldıklarını kabul etti

Fed'in enflasyonu yanlış değerlendirdiğine yönelik bir soru üzerine Powell, geriye dönüp bakıldığında enflasyonu hafife aldıklarını, geçici olmadığını dile getirdi, her merkez bankasının aynı kararı vermek zorunda kaldığını anımsatarak "Vermemiz gereken karar buydu. Yanlış olabileceğini biliyorduk. Oldukça yanlış görünmeye başladığında, yön değiştirdik." dedi.

Enflasyonun yüzde 2'ye indirilmesi gerektiğini vurgulayan Powell, herhangi bir zafer ilan etmeden önce enflasyonun gerçekten düştüğüne dair kanıt görmek istediklerini ifade etti.

Powell, faiz oranlarını önceki yavaşlamalarda olduğu kadar hızlı düşürmeyeceklerine işaret ederek, "Bence düşürme konusunda isteksiz oluruz." diye konuştu.

Gerçek zamanlı olarak iyi kararlar vermeye çalışacaklarını kaydeden Powell, fiyat istikrarının ekonominin temel taşı olduğunu ve yeniden sağlanması gerektiğini aktardı. Powell, Fed'in enflasyon hedefini yükseltmeyeceğini belirtti.

Resesyonun kaçınılmaz olduğunu düşünmediğini aktaran Powell, büyümenin bu yıl hala güçlü olmasını beklediğini kaydetti.

Çavuşoğlu: Temsil düzeyimizin büyükelçi seviyesine çıkarılması için çalışmaları başlattık

İsrail Dışişleri Bakanı Lapid ile basın toplantısı düzenleyen Bakan Çavuşoğlu "Diplomatik temsil düzeyimizin büyükelçi seviyesine çıkarılması için çalışmaları başlattık." açıklaması yaptı. Lapid ise, "Geçtiğimiz haftalarda İsraili vatandaşlarımızın hayatı kurtuldu. Bu da Türkiye'nin İsrail'le yaptığı iş birliği sayesinde." dedi.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, İsrail ile Türk dışişleri arasındaki ikili siyasi ve bölgesel istişarelerin önem taşıdığını belirterek, "Diplomatik temsil düzeyimizin de büyükelçi seviyesine çıkarılması için çalışmaları başlattık." dedi.

Bakan Çavuşoğlu, İsrail Dışişleri Bakanı Yair Lapid ile Dışişleri Bakanlığında gerçekleştirdiği görüşmelerin ardından ortak basın toplantısında konuştu.

Çavuşoğlu, görüşmelerde Türkiye ile İsrail arasında başlayan olumlu diyalogu somut adımlarla ilerletme kararlılığının teyit edildiğini belirterek "Kısa vadede karşılıklı üst düzey ziyaretleri devam ettireceğiz. Dışişleri Bakanlıklarımız arasında ikili siyasi ve bölgesel istişareler önem taşıyor. Diğer taraftan diplomatik temsil düzeyimizin de büyükelçi seviyesine çıkarılması için çalışmaları başlattık." ifadelerini kullandı.

Bakan Çavuşoğlu, İsrail ile güvenlik konusunda iş birliği içinde olduklarını belirterek şunları kaydetti:

24.06.2022

"Ülkemizde İsrail vatandaşlarına yönelik terör tehdidi konusunda Sayın Lapid ile yakın temas halindeydik. Kurumlarımız arasında istihbarat ve bilgi paylaşımı sürekli gerçekleşti, Devlet Başkanı Sayın Herzog da bu hususta Sayın Cumhurbaşkanımız Erdoğan'la görüştü. Güvenlik kurumlarımız yakın iş birliği içinde çalışmayı sürdürüyorlar, temas halindedir ve şunu söylemek isterim; bu tür olayların ülkemizde yaşanmasına hiçbir şekilde izin veremeyiz, ülkemiz içinde tür hesaplaşmalara da izin vermeyiz, terör saldırılarına da izin vermemiz mümkün değil. Bu konuda gerekli mesajlar da verilmiştir."

İsrail Dışişleri Bakanı Lapid ise, "Geçtiğimiz haftalarda İsrailli vatandaşlarımızın hayatı kurtuldu. Bu da Türkiye'nin İsrail'le yaptığı iş birliği sayesinde." dedi. (AA-İHA)

İrfan Donat

İtalya ile Türkiye arasındaki 16 kat farkın nedeni ne?

İki hafta önce Rönesans'ın doğduğu şehir Floransa'daydık.

Donatello, Michelangelo ve Leonardo da Vinci'lerin şehri...

Medici Hanedanlığının 300 yıl süren hâkimiyetine ev sahipliği yapan kent...

Dört günlük seyahatin ardından sizlere Floransa'da yediğimizi, içtiğimizi anlatmayacağız ama gördüğümüz, okuduğumuz ve duyduklarımızdan bahsetmezsek olmaz.

Çünkü İtalya'nın kırsalında tarım ve gıda sektörüne dair gözümüze çarpan önemli ve ilginç anekdotlar var.

Bu yazıdaki gözlem ve tespitlerimiz sadece son seyahatimize dayalı değil. Daha önce de farklı zamanlarda İtalya'yı ziyaret etme ve kırsalını gözleme şansımız olmuştu. O yüzden bu yazımız tüm bu seyahatlerin bir derlemesi niteliğinde.

Son gidişimizde Floransa'nın merkezinden yaklaşık bir saat uzaklıktaki Tuscona Vadisinde üzüm bağlarını ve restoranları ziyaret ettik

Ve İtalya'da yaygın olarak bilinen bir deyişe şahit olduk: "Yemek, İtalya'nın ilk zenginliklerinden biridir."

Bir ülkenin tarım, gıda ve turizm sektörleri arasında nasıl bir sinerji yarattığını ve işin içine inovasyon ile pazarlama bilimini ekleyip küresel manada nasıl bir marka oluşturduğunu daha net gördük.

Ülkenin tarımsal ihracatı 55 milyar doları aşıyor.

Peki bu ekonominin ardında nasıl bir vizyon var?

Tarımda nasıl bir yol haritası, gıdada nasıl bir strateji izliyorlar?

İtalya'nın genelinde insanların doğduğu yere aidiyet hissi çok güçlü.

Kırsaldan kente göç olgusu dünyanın her yerinde bir sorun olarak karşımıza çıkıyor ama İtalya'da bunun oldukça sınırlı olduğunu öğreniyoruz. Dünya Bankası verileri de bunu teyit eder nitelikte... İtalya'da toplam nüfusun yüzde 29'u kırsalda yaşıyor.

Bu oranın oldukça yüksek olduğunu söylediğimizde konuyu bilenlerden şu yanıtı alıyoruz: "İtalya'da tarım ve gıda sektörü çok önemseniyor. Çiftçinin alım gücü iyi durumda, kırsalda yaşam standardı yüksek. Algı olarak da İtalya'da üretici kesimi değerli, çiftçinin toplumda bir itibarı var."

Ve bir de şunu öğreniyoruz: "Çiftçiye değer verildiği gibi çiftçinin ürettiği ürün de değer görüyor. Ülkede "yerli ürün" ve "yerel üretim" kalkınmada temel unsurlardan biri olarak konumlandırılıyor. Turizm sektörü, bu yaklaşımı bir fırsat olarak görüyor. Çünkü İtalya, sadece ürettiği ürünü değil, o ürünün hikâyesini de pazarlıyor. Yöresel ürünler coğrafi işaret tescilleri alınarak korunuyor ve bu alandan ciddi bir ekonomik getiri elde ediliyor."

Tarım ve gıda sektöründe 100 yıl ve üzeri maziye sahip o kadar çok aile işletmesi var ki... İşin başında üçüncü ve dördüncü jenerasyonları görmek kimseyi şaşırtmıyor.

Ülkedeki çiftliklerin yüzde 47'si belirli tarımsal ürünlerin üretiminde uzmanlaşmış. Uzmanlaşma kriterleri belirlenirken bölgeler arası coğrafi şartlar, iklim, toprak ve su yapısı gibi faktörler ve biyoekonomik dengeler gözetilmiş.

Tarımda kooperatifleşme oldukça yaygın ve de etkin şekilde işliyor.

Ezbere ve rastgele üretim yok...

Üretimde standardizasyon, markalı pazarlamada da sürdürülebilirlik yaklaşımı öne çıkıyor ve kimse bunlardan feragat etmiyor.

İşte bu vizyon ve strateji başarıyı da beraberinde getiriyor.

İsterseniz bu söylediklerimizi bazı ürünlerden örnek vererek somutlaştıralım.

TÜRKİYE SATIYOR, İTALYA PAZARLIYOR

24.06.2022

Dünya zeytinyağı üretiminin yaklaşık yüzde 10'unu gerçekleştiren İtalya, küresel zeytinyağı ihracatında da yüzde 20 paya sahip.

Yaklaşık 1.6 milyar dolarlık zeytinyağı ihracatı ile İspanya'dan sonra dünya ikincisi olan İtalya, aslında marka algısı açısından dünya birincisi.

Ama İtalya sadece kendi ürettiği zeytinyağını değil ithal ettiği zeytinyağlarını da ihraç ediyor. Türkiye'den yıllar boyu ton bazında dökme zeytinyağı ithal eden ülke, bunu şişeleyip ambalajlayarak kendi markası ile tüm dünyaya İtalyan zeytinyağı olarak pazarlıyor. Bir başka deyişle işin hamallığını biz yaparken, kaymağını İtalya yiyor.

Merak edenler için paylaşalım: Türkiye'nin zeytinyağı ihracatı ise 135 milyon dolar seviyelerinde.

PEYNİRDE MARKALAŞMA

Tablo, peynirde de çok farklı değil...

Mozzarella, Parmesan ve Gorgonzola gibi yöresel peynir çeşitlerini dünyaya pazarlayan İtalya'nın toplam peynir ihracatından elde ettiği döviz geliri 3.6 milyar dolar düzeyinde.

İtalya'nın sadece mozzarella ve parmesan çeşitlerinin ihracatı 1 milyar doları aşıyor. 33 milyar dolar büyüklüğündeki küresel peynir ticaretinde yine merakta bırakmamak adına Türkiye'nin peynir ihracat gelirini de paylaşalım: 152 milyon dolar.

MAKARNADA DÜNYA LİDERİ

İtalya, küresel makarna pazarında da dünya lideri.

12 milyar dolar düzeyindeki dünya makarna ihracatında İtalya 3.6 milyar dolar ile toplam pazarın yüzde 30'unu elinde bulunduruyor. Türkiye'nin 2021 yılında makarna ihracatı 776 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

ÜZÜMÜN KATMA DEĞERLİ İHRACATI

Gelelim üzümün katma değerli haline...

İtalya'nın tarım ve gıda ihracatında en büyük katma değere sahip ürünlerinin başında şarap geliyor.

24.06.2022

Dünya şarap ihracatında 11.6 milyar dolar ile ilk sırada Fransa yer alırken, İtalya, 7.2 milyar dolarlık şarap ihracatı ile dünya ikincisi. Türkiye ise geçen yıl sadece 7 milyon dolar seviyesinde şarap ihracatı gerçekleştirdi.

Özetle, İtalya'nın 55 milyar dolarlık tarım ve gıda ihracatında en fazla payı alan ürünlerin başında şarap, peynir, makarna ve zeytinyağı geliyor.

Sadece bu dört ürünün ihracatından İtalya 16 milyar dolar döviz geliri elde ediyor.

Türkiye'nin ise aynı ürünlerden elde ettiği döviz geliri 1 milyar doları biraz aşıyor.

Sizce İtalya ile Türkiye arasındaki 16 kat farkın nedeni ne?

Yorumu sizlere bırakıyoruz.

İtalya kırsalında gözümüze çarpan anekdotlar

Türkiye'nin kırsalını sık sık gezen biri olarak ve daha önceki İtalya seyahatlerimizden yola çıkarak şunu söyleyebiliriz. İtalya, kırsal kalkınmanın en güzel örneklerinden birini sergiliyor.

Köyler modern...

Ulaşım ve altyapı neredeyse şehir standartlarına yakın.

İtalya kırsalında ziyaret ettiğimiz bölgelerin büyük çoğunluğunda internet altyapısının gayet iyi olduğunu gördük. Bu söylediklerimiz köyden kente göç olgusunu frenleyen faktörler.

İtalya'da sınırsız konuşma ve limitsiz internet paketinin fiyatını merak ettik. Aylık 10 euro imiş. Bir diğer merak ettiğimiz şey de İtalya'da çiftçinin kullandığı mazotun litre fiyatı. Bu aralar fiyatın arttığını söylüyorlar ve ekliyorlar: "Litresi 1.9 Euro oldu."

Ülkenin gelir durumu ve insanların alım gücü göz önüne alındığında iletişim ve ulaşım maliyeti Türkiye'ye göre oldukça makul.

Kırsaldaki üreticilerin alım gücünü anlamak adına evlerin önlerinde park etmiş araçların yeni model olmaları dikkatimizi çekiyor.

Gittiğimiz her bölgede mimari dokunun yüzyıllar boyu çok iyi korunduğuna şahit oluyoruz. Tarihi yapılar özenle restore edilirken, yeni yapılar da bölge mimarisine uygun şekilde tasarlanıyor ve inşa ediliyor.

Agroturizm adı **altında** kırsalda betonlaşmaya geçit verilmemiş. (Trabzon'da Uzungöl'ün son 10-15 yılda ne hale geldiğini görmek için geçmiş yıllardaki fotoğraflar ve son dönemdekilere bakarsanız ne demek istediğimizi daha iyi anlayacaksınız.)

Yıkıcı değil yapıcı rekabet

İtalya'nın tarım ve gıdada yakaladığı başarının ardında sektörler arası sinerji ve devletin destek politikasının rolü büyük.

Destek dediysek sadece maddi bir destek gelmesin aklınıza...

Sektörü motive eden, önünü açan, ihracat pazarlarında markaları koruyan bir destek de söz konusu.

Bu işi sadece ülkenin tarım bakanlığı değil turizm ve ticaret bakanlığı da sahiplenmiş. Bütüncül bir üretim ve stratejik bir pazarlama politikası ile küresel pazarda kendi aralarında yıkıcı değil yapıcı bir rekabet yaklaşımıyla boy gösteriyorlar.

Basit bir örnek verelim...

Özellikle Japonya, ABD, Kanada gibi gelişmiş ülkelerin büyük zincir marketlerinde "Made in Italy" köşesi ya da "İtalyan ürünleri" raflarına rastlamak mümkün.

Tüketiciler, o stantlarda İtalyan marka peynir, şarap zeytinyağı, makarna, pesto sos ya da balzamik sirke gibi ülke ile özdeşleşmiş ürünleri bir arada bulabiliyor. Böylece görsel açıdan zengin bir sunum sayesinde hem tüketicide İtalya algısı güçleniyor, hem de şirketler pazarlama maliyetlerini bölüşüyor.

Bunun alt yapısını hazırlarken de pazar yönelimi çalışmaları ve ticaret anlaşmaları önemli bir rol oynuyor.

Bütüncül ve çözüm odaklı yaklaşım

Burada amaç, İtalya'nın tarım ve gıda sektörüne ya da kırsal politikasına yönelik güzelleme yapmak değil.

Amacımız, daha çok gözlem ve tespitlerimizi veriler ışığında sizlerle paylaşmak.

24.06.2022

Gayemiz, aynı ürünlere ve o ürünleri üreten çiftçiye bakış açısını ortaya koymak.

Niyetimiz, iki ülke arasındaki farkları aktararak “Biz daha iyisini nasıl yapabiliriz?” sorusuna yanıt aramak.

Yoksa, İtalya'da tarım sektörü güllük gülistanlık mı?

Gıda sektörünün hiç mi sorunu yok?

Kırsalda her şey mükemmel mi?

Tabi ki değil...

Onların da kendi içlerinde uğraştıkları sorunlar var. Enflasyon meselesi tıpkı diğer ülkeler gibi İtalya'nın da ana gündeminde. Biz ekmek fiyatlarını nasıl konuşuyorsak orada da makarna fiyatları tartışılıyor. Başta gübre olmak üzere yükselen girdi maliyetlerinden İtalyan çiftçisi de şikâyetçi. Ama meseleye bakış açıları ve sorunlara yaklaşımları bizden farklı. Daha bütüncül ve çözüm odaklı bir yaklaşım sergiliyorlar.

“Yenilik yapan kazanır” mottosuyla değişen tüketici talepleri ve trendler ışığında inovasyona odaklanıyorlar.

Bu da ülkenin tarım ve gıda sektörünü farklı bir yerde konumlandırıyor ve ülke ekonomisinde hatırı sayılır bir katma değer yaratıyor.

Sadece “ücret artırmak” ...

Ferit Barış PARLAK

24 Haziran 2022 Cuma

Yabancı işçi...

Türkiye’de çalışana çok pahalı gelen konutu dahi 7-8 yıllık kazancıyla rahatlıkla alabiliyorsa...

Kamu/özel hastanende, öncelikli ve ülkesindeki fiyatın yarısına tedavi olabiliyorsa...

(Ulaşım/konaklama dahil)

Ve

Aylık ücreti, tedavi gördüğü doktorun 3-5 katıysa...

Yüksek alım gücünün üstüne otellerimizde “indirimli” kalabiliyorsa...

Ve...

Aylık maaşı, hizmet aldığı otel çalışanlarının yıllık maaşı kadarsa...

(Almanya’da maaşlar 1700 Euro-14000 Euro aralığında...

4850 Euro ortalama ve ekim ayında en düşük maaşın 2100 Euro olması bekleniyor...)

Ve “Ucuz emek” diyerek;

24.06.2022

Sanayin “yabancı işçi” ile üretebiliyorsa...

Tarımsal ürün yabancı işçiyle ekilip/toplanabiliyorsa...

Hayvanın yabancıyla güdülebiliriyorsa...

Enflasyon için:

Üreticiye, “ihracat yapma” denebiliyorsa...

Esnafın, tüccarın maliyetlerine bakmadan, fiyat müdahalesi yapılıyorsa...

VELHASIL

Herkeste verimliliğin/güvenin düştüğü/düşeceği anlamına gelir...

Bu durumda sadece ücretleri artırmak durumu daha da verimsizleştirir...

Eğitimde, siyasette, adalette güven artırıcı iklim/reformlar/uygulamalar, verimlilik ve “alım gücü yüksek ücret” getirir...

Bitkiye kökü/sağlığı “bol su” değil, toprak/iklim verir...

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Kılıçdaroğlu'nda Akşener tedirginliği

Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığıyla ilgili kulislerin peşini bıraktığını düşünmeyin.

Kılıçdaroğlu, CHP içindeki engelleri büyük ölçüde aştı. Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ı gerilettiler.

HDP'nin Mansur Yavaş ve Meral Akşener'i istemediğini açıklaması Kılıçdaroğlu'nun elini güçlendirdi. Bir el devreye girdi, Kılıçdaroğlu'nun rakiplerini tek tek denklemden dışına itti.

Bu tablo karşısında cumhurbaşkanlığı adaylığı Kılıçdaroğlu açısından dikensiz gül bahçesine döndü diyebilir miyiz?

Hayır diyemeyiz.

Çünkü hesaba katılması gereken çok önemli bir faktör var. O da Meral Akşener.

Kılıçdaroğlu, 6 liderin 3 Temmuz'da Akşener'in ev sahipliğinde yapacağı toplantıda adaylığını açıklamayı planlıyordu. Ama bu kararını erteledi. Çünkü beklediği desteği henüz alamadı. Kimden destek bekliyordu? Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu ve Temel Karamollaoğlu'nu kastetmiyorum.

Kılıçdaroğlu için Akşener'in desteği belirleyici olacak. O nedenle öncelikle Akşener'in desteğini sağlamaya çalışıyor. Akşener tamam dedikten sonra diğer liderlerin de kendisini destekleyeceğini düşünüyor.

EYLÜLÜ BEKLİYOR

Kılıçdaroğlu, Akşener'den beklediği sinyali alamayınca Kurban Bayramı'ndan önce adaylığını ilan etmekten vazgeçti. Bir sonraki toplantıya Temel Karamollaoğlu ev sahipliği yapacak. Ondan sonra 6 lider nasıl bir çalışma takvimi oluşturacaklar belli değil. O nedenle Karamollaoğlu'nun yemeğine kadar Akşener'in desteğini almak istediği konuşuluyor.

Eğer Akşener destek verirse Kılıçdaroğlu'nun eylül ayında cumhurbaşkanı adaylığını ilan edeceği söyleniyor. Ama Akşener'den beklediği desteği alamazsa seçim takviminin işleyeceği zamanı bekleyeceği ifade ediliyor.

Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı Akşener'e endekslenmiş durumda. Ama Meral Akşener şimdiye kadar en ufak bir renk vermedi. Elini kapalı tutuyor. Kartlarını ustaca oynuyor. Kılıçdaroğlu'nun kaderi Akşener'in elinde.

KILIÇDAROĞLU TEDİRGİN

2018 seçimlerinde Abdullah Gül'ü devre dışı bırakması ve birinci parti olmak için İYİ Parti teşkilatlarına talimat vermesi Kılıçdaroğlu'nu tedirgin ediyor.

Kemal Bey'in son anda bir Akşener darbesi ile yarış dışı kalma kaygısı taşıdığı söyleniyor. Akşener'in tutumu nedeniyle ortak aday formülü suya düşerse CHP'nin adayı olarak seçimlere girme formülünü canlı tutuyor.

Meral Akşener, Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığının anahtarını elinde tutuyor.

HADİ KEMAL BEY MERAL HANIM... SIRA SİZDE

EK bütçe ile cumhurbaşkanına ek ödeneğin yüzde 20.2 oranında artırılması önerildi. Bunun üzerine CHP ve onun medyası müthiş bir algı operasyonuna girdiler. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın maaşını yüzde 40 oranında artırdığını işlemeye başladılar. Öyle ki millet açken, cumhurbaşkanı işi gücü bırakmış kendi maaşına zam yapmanın peşine düşmüş gibi bir hava oluşturmaya çalıştılar. Ama bu arada kendi maaşlarına gelecek yıllık yüzde 80'e yakın artıştan söz etmediler.

İşin özü şu, eski milletvekilleri, eski cumhurbaşkanları, eski başbakanlar ve Meclis başkanlarının maaşı cumhurbaşkanının maaşına endeksli. Cumhurbaşkanı olmanın onuru Erdoğan'a yeter. Erdoğan maaşım 100 bin liradan 140 bin liraya çıksın diye cumhurbaşkanlığı yapacak birisi değil. Zaten 2022 yılında maaşına zam istemedi. Ancak maaş artışı cumhurbaşkanına endeksli olan eski milletvekillerinin mağduriyet yaşamaması için yüzde 20.2 oranında bir artışı kabul etti.

MAHİR ÜNAL'IN ÇAĞRISI

Ancak emekli milletvekillerinin maaşına yapılacak artış her defasında sorun oluyor. Cumhurbaşkanlığı makamı ve siyaset kurumu bunun üzerinden yıpratılıyor. O nedenle AK Parti Grup Başkanvekili Mahir Ünal'ın çağrısını yürekten destekliyorum.

SIRA MUHALEFETTE

Hadi Kemal Bey, hadi Meral Hanım.

Sıra sizde.

Madem cumhurbaşkanı maaşını artıracak diye yeri göğü inletiyordunuz. Cumhurbaşkanının maaşında bir kuruş artış olmasın. Ama siz de destek verin, emekli milletvekillerinin maaşıyla ilgili sorun kökten çözülsün.

Emekli milletvekillerinin maaşları artacak diye cumhurbaşkanı siyaseten bedel ödemek zorunda mı?

UCUZ POPÜLİZMİN YERİ Mİ

MARMARIS'te helikopter yok, uçak yok diye açıklama yaparken, başının üzerinden yangını söndürmeye giden helikopterler geçiyor.

Kılıçdaroğlu'nun heyeti ise bir liderlerinin yüzüne bakıyor bir de sesi gelen helikopteri takip ediyorlar. Anında tekzip durumu.

Marmaris'te ciğerlerimizi yakan yangın başladığında 8 dakika içinde müdahale edildi. Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu o gece yangın bölgesindeydi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suudi Arabistan veliaht Prensi Salman'ın resmi ziyareti olmasına rağmen önce bölgeye gidip yapılan çalışmalarını denetledi. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Suudi Arabistan veliaht Prensi'nin ziyaretiyle ilgili resmi heyette bulunduğu için Ankara'ya geldi. Toplantı bitti, gece yarısı sahaya döndü.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi ise bir an bile sahayı terk etmedi. İtfaiye eri gibi çalıştı.

UÇAK VE HELİKOPTER DURUMU

Kılıçdaroğlu'nun bir uçak, bir helikopter bile yok dediği sırada 45 helikopter, 12 yangın söndürme uçağı, 348 arazöz, 57 su tankeri olmak üzere 815 araç, 17 dozer, 108 iş makinesi, 20 Toma ve 2851 personel yangını söndürmek için geceli gündüzlü çalışıyordu.

KILIÇDAROĞLU NE DİYOR

Marmaris'te ciğerlerimizi yakan bir yangın çıkmış.

CHP Lideri yangının olduğu bölgeye gitmiş.

Yangın anından itibaren sahada olan iki bakanla görüşüp bilgi almak yerine, yangını söndürmek için canla başla çalışanlara geçmiş olsun demek yerine, sanki pikniğe gitmiş gibi orada ayaküstü bir açıklama yapıyor.

Uçağın, helikopterin olmadığını söylüyor. Ama o sırada yangını söndürmeye giden helikopterler başının üzerinden uçuyor. İnsan başını çevirip şöyle bir havaya bakar.

24.06.2022

Hadi bakanlara selam verme gereği duymuyorsun, insan yangını söndürmek için canı pahasına mücadele edenlere moral verir.

Kılıçdaroğlu onu yapmıyor. Ne yapıyor? Hükümeti istifaya davet ediyor. “Bir an önce gitsinler” diyor. Sanki Erdoğan istifa etse o rüzgârla yangın sönecek. Kılıçdaroğlu iktidar olsa ülkede bir daha yangın olmayacak.

THK UÇAKLARI NE OLDU

Geçen yıl yangın çıktığında Kılıçdaroğlu, belediye başkanlarını toplayıp Türk Hava Kurumu’na gitmişti. “Yardım kampanyası açar, 4 milyon dolar değil 14 milyon dolar toplarız” demişti.

THK’nın uçaklarını uçuracakları sözünü vermişti. Sonra ne oldu? O günden sonra da bir daha THK’ya uğramadı. Değil 14 milyon dolar toplamak, 14 kuruş vermedi. Bırakın uçakları uçurmayı, bir kapı kolunu dahi temin etmedi.

Yapmayın Allah aşkına. Ormanlarımız yanarken bari ucuz politika yapmayın.

Esfender KORKMAZ

Tüketici panik yaşıyor

24 Haziran 2022 Cuma

Merkez Bankası ve TÜİK tarafından ortaklaşa ve aylık anketlerle hazırlanan Tüketici Güven Endeksi; tüketicilerin ekonomik duruma ilişkin geçmiş yorumlarını ve beklentilerini, kişisel mali durumlarını, yakın gelecekteki harcama ve tasarruf eğilimlerini gösteriyor. Üretici de aynı zamanda bir tüketicidir. Bu nedenle Tüketici Güven Endeksi, ekonominin barometresidir.

Ekonomik konjonktürü etkileyen çok sayıda değişken olmakla birlikte, tüketici güveni bunların başında gelmektedir. Ayrıca Tüketici Güven Endeksi, ekonomide en önemli yol göstergesidir.

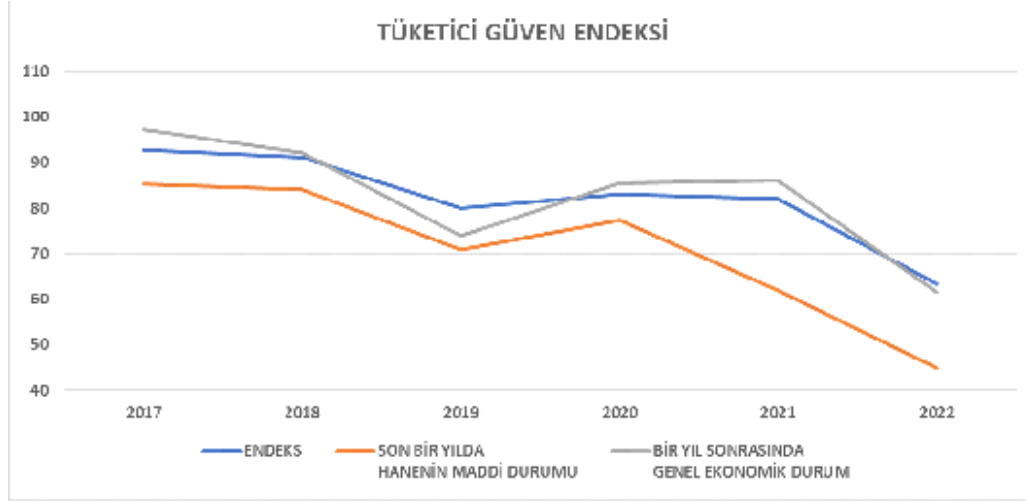
Tüketici Güven Endeksinde 100 güven sınırını, 100 üstü güveni, 100 altı güvensizliği gösterir.

Ayrıca sermaye ve para piyasası, yatırım sermayesi, tüketici güvenine ve tüketici beklentilerine göre hareket eder, strateji ve yatırım planlaması yapar. Hükümetler de Tüketici Güven Endeksinde göre, iyileştirici istikrar kararları alır.

Haziran ayı Tüketici Güven Endeksi, 44,8 ile dip yaptı. Endeksin bu seviyeye inmesi, tüketicinin panik içinde olduğunu gösteriyor. (Aşağıdaki tablo ve grafik)

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ			
	ENDEKS	SON BİR YILDA HANENİN MADDİ DURUMU	BİR YIL SONRASINDA GENEL EKONOMİK DURUM
2017	92,7	85,2	97,3
2018	91,1	84,1	92,1
2019	80,1	70,8	73,9
2020	83,0	77,4	85,5
2021	82,0	62,0	86,0
2022	63,4	44,8	61,6

Kaynak: TÜİK

* Tüketici hane halkının maddi durumunun da giderek bozulduğunu söylüyor. Geçen sene Haziran ayında yüz 62 olan endeks değeri bu sene 44,8'e düştü.

* Ankete göre tüketici; bir yıl sonrası içinde genel ekonomik durumun daha da çok bozulacağını söylüyor. Ekonomik durum beklentisi 2017 yılından beri düşüyor. 2021 Haziranda 86 iken bu haziranda 61,6'ya geriledi.

Ekonomide olumsuz beklentilerin Türkiye için oluşturduğu en önemli sorun yatırımları engellemesidir.

Aslında yatırım yapma isteği, yalnızca mevcut talep yapısı ile ilgili değildir. Gelecekte olumlu beklentiler varsa, kriz dönemlerinde yatırım yapmak daha rasyonel olur. Ama Türkiye'de beklentiler de olumsuz... Dahası Türkiye'de yatırım yapmayı talep dışında hukuk altyapısı ve bürokrasi de engelliyor.

Hukuk reformu ve idari reform yapılması şarttır. Aslında reforma da gerek yoktur. Türkiye yeniden parlamenter sisteme dönerse, yatırımlar da kaldığı yerden devam eder.

Nerden bakarsak bakalım ekonomik kriz ağırlaşıyor. Hatta Cumhuriyet döneminin en ağır krizini yaşıyoruz. O kadar ki, kriz paniğe dönüştü. Ama bu krize karşı hükümet, zorunlu karşılıkları artırma, gelire endekli borçlanma senetleri çıkarma, kredi kartlarında vadeleri ve taksitleri sınırlama ile ihracattan gelen dövizlerde bozdurma limitlerini artırma gibi, daha da ötesi Arap ülkeleri ile Swap yapmak gibi marjinal önlemlerle çözeceğini zannediyor.

Siyasi iktidar Türkiye gerçeklerinden koşturuyor. Söz gelimi dünya enflasyona karşı faizleri artırıyor. Türkiye düşürüyor. Dünya dış ticaret savaşı veriyor ve dış açıkları düşürmek istiyor. Biz geçen yıl Çin'e karşı 28,5 milyar dolar dış açık verdik ve fakat hiçbir kısıtlayıcı önlem almadık. Dünya tasarrufa gidiyor... Bizde, itibardan tasarruf olmaz diye, saraylar, konvoylar ve lüks araba harcamaları devam ediyor.

Bu şartlarda ekonomik kriz derinleşecektir.

İbrahim Kahveci

Ne verdiniz de ne istiyorsunuz?

Sizin için tek tek çıkardım. Merkezi Yönetim Bütçesi'nde yıl öncesi ne kadar gelir hedeflemişler ve ne kadar para toplamışlar.

2010-2021 yılları arasında bütçe gelir hedeflerinin toplamı: 6 trilyon 845 milyar lira. Ama toplanan para: 7 trilyon 435 milyar lira (Hedeflenenden %8,6 daha fazla para toplanmış).

Bunu birde vergi gelirleri üzerinden yapalım: 2010-2021 yılları içerisinde toplanması hedeflenen vergiler: 5 trilyon 793 milyar lira. Ama toplanan vergi 6 trilyon 119 milyar lira (Hedeflenenden %5,6 daha fazla vergi toplanmış).

Burada bir hesap hatası oluyor. Enflasyon nedeni ile eski rakamların önemi azalmış oluyor. O nedenle eski bütçe rakamlarını enflasyon ile 2022 yılı ilk 6 ayına uyarladım (2010-2021):

Bütçe gelir hedefi: 15 trilyon 078 milyar TL

Bütçeye toplanan gelir: 16 trilyon 144 milyar TL

Bütçe vergi toplama hedefi: 12 trilyon 771 milyar TL

Bütçede toplanan vergi gelirleri: 13 trilyon 351 milyar TL.

Bütçeye hedeflediğimiz gelirin yüzde 7-8 fazlasını toplarken vergi gelirlerinde de hedeflenen gelirin yüzde 5 civarı daha fazlasını almışız.

Kim almış: Ankara... Merkezi Yönetim.

2022 yılı bütçe gelir hedefi: 1 trilyon 472 milyar TL

24.06.2022

2022 yılı bütçe vergi gelirleri hedefi: 1 trilyon 258 milyar TL

Fakat durun...

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ek bütçe açıkladı. Bu yıl hedeflenen toplanacak paraya 1 trilyon 080 milyar lira daha ekledi.

Hatta bu paranın da 927,7 milyar lirası vergiler olarak bizlerden alınacakmış.

Hizmet aşkına tabii....

Bütçe sunumunda sayın Nebati özkaynak kullanımını teşvik ettiklerini açıkladı. Sanırım gelişmelerden pek haberi yok... Ya da gelişmeler başka, söylenenler başka...

Dün Dünya Gazetesinde Tuğrul Belli rakamları vermiş: Enflasyonun yüzde 73,5 olduğu yerde kredi faizleri yüzde 25-30 arasında. Yani şirketler aslında kredilerden para kazanıyor.

Son 3 aydaki kredi hacminin önceki 3 aya göre yıllık artışlarını aktarmış: Toplam krediler %84 artış yaşarken, ticari kredilerdeki artış %110'a çıkmış.

Sanırım öz kaynak kullanımı kredilerle sağlanıyor....

Evet, hazırlanın... Daha çok vergi ödemeye hazır olalım. Aslında ödüyoruz bile...

Bakın daha yılın ilk 5 ayında 881 milyar lira vergiyi çoktan ödemişiz. Ayda 105 milyar lira vergi alacaklar diye planlamışlar ama şu anda ayda 176 milyar lira vergi öder durumdayız.

Hani şu şu işler için 249 milyar lira vergi gelirinden vazgeçmişler ya... Hiç vazgeçilmemiş, başka yerden fazlası ile vergiler tıkr tıkr toplanmış.

Şimdi resmen ilan ediliyor. Yıllık hedefin üzerinde 927,7 milyar lira daha fazla vergi toplanacak.

Yeni ekonomi modeli neydi? Hatırlayın lütfen...

Ben not düşeyim: Bir tek dar gelirlinin kaybettiği sistem...

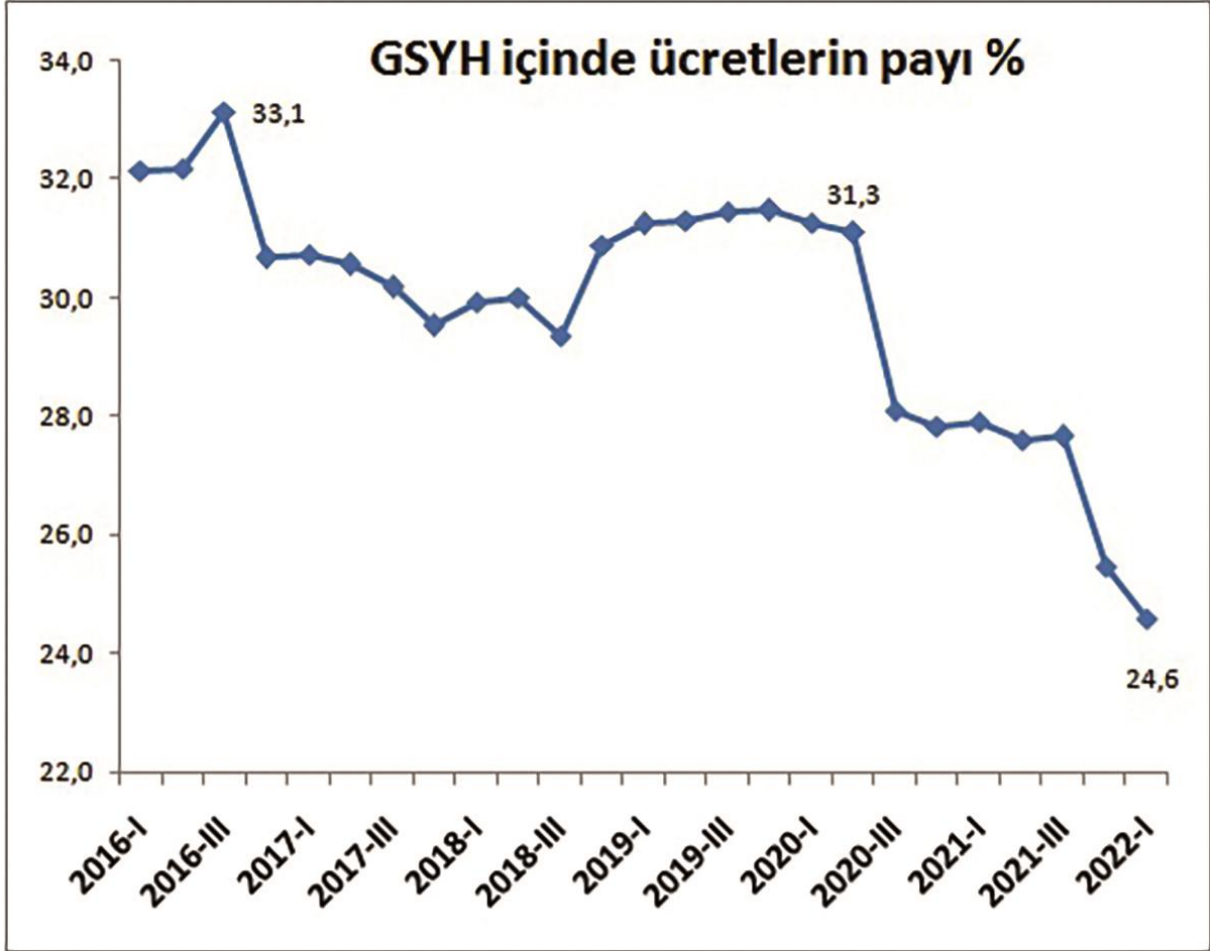
24.06.2022

Burada sorulması gereken ana soru Őu?

Ne verdiniz de ne istiyorsunuz?

Lütfen alttaki grafiğe iyi bakın. Çünkü bu sistem fakirlik üzerine kurulu bir sistem. Fakirden alıp zengine veren bir sistem...

Siz hâlâ anlamadınız mı?

24 Haziran 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yangında sabotaj ihtimali

Marmaris'teki orman yangını içimizi de yakıyor. İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, yangının bir kundaklama olabileceğini ima etti ve ellerinde kimlik bilgileri olduğunu söyledi. Dahası, bir kişinin gözaltına alındığı ve suçunu itiraf ettiği belirtiliyor. Tabii her felakette olduğu gibi bu yangın da siyasi malzeme konusu yapılmaya çalışılıyor. Mesela, CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun "**Helikopter yok**" diye yakınırken üzerinden geçen yangın söndürme helikopteri görüntüleri dün sosyal medyanın eğlence konusu oldu. Eğer bu kundakçılar "**PKK'lı çıkarlarsa**" sanırım **Kemal Kılıçdaroğlu** daha da zor durumda kalacak. Zaten Meclis'teki tezkere oylamasında HDP ile aynı tavrı alan CHP, kendi ulusalcı tabanı tarafından topa tutuluyordu. Bakalım geçmişte olduğu gibi bu yangını da PKK'lılar çıkarmışsa CHP'liler nasıl bir tavır sergileyecek?

TÜRKİYE'DEN DİPLOMASİ ATAĞI

Türkiye, dünyanın en önemli diplomasi merkezlerinden biri oldu. Dün önce İngiltere'nin Dışişleri ve Savunma Bakanları geldi. Arkasından İsrail Dışişleri Bakanı, Ankara'yı ziyaret etti. Bilindiği gibi çarşamba akşamı da Suudi Arabistan Veliht Prensi **Selman**, Ankara'daydı.

Özellikle İsrail Dışişleri Bakanı'nın ziyareti çok önemseniyor. Çünkü 14 seneden beri ilk defa İsrail ile Türkiye arasında bu düzeyde bir temas yapıldı. Daha önce İsrail Cumhurbaşkanı, Türkiye'yi ziyaret etti ama cumhurbaşkanlığı İsrail'de sembolik bir pozisyon. Şimdi belli ki teknik temaslar yapılacak.

Tabii bunun yanında İsrail'de siyasi istikrarsızlık sürüyor. Mevcut hükümet her an değişebilir. Ancak yine de devlet bazında Türkiye ile İsrail'in kurduğu yeni ilişkilerin kalıcı olacağını tahmin ediyorum.

ŞİMDİ İSVEÇ DÜŞÜNSÜN

NATO Genel Sekreteri **Stoltenberg**, "**Türkiye terörle mücadelede kilit rol oynuyor**" şeklinde bir açıklama yaptı. Genel Sekreter'in bu açıklaması, Türkiye'nin İsveç ve Finlandiya'ya uyguladığı vetonun haklılığını teyit etmiş oldu. **Stoltenberg**, uzun süredir Türkiye hakkında makul bir çizgi izliyor.

24.06.2022

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'la sıcak ilişki sürdüren **Stoltenberg**, çoğu zaman Türkiye'nin yanında açıklamalar yapıyor.

Şimdi gözler NATO'nun sonbaharda yapacağı toplantıya çevrildi. Önümüzdeki NATO toplantısında Türkiye'nin vetosuna artık kesin gözüyle bakılıyor. Bundan sonra ne mi olacak? Bunu da devlet televizyonunu PKK/YPG elebaşı Mazlum Abdi'ye açan İsveç düşünsün.

MAGAZİNSİZ KALMAYALIM

Türkiye'de diplomasi ve savaş dışında da ilginç şeyler oluyor. Mesela, **Seda Sayan** ve eşi **Çağlar Ökten** magazin edebiyatına yepyeni bir boyut kazandırdı. Birlikte estetik ameliyatı olan çift, ameliyat sonrası verdikleri pozlarla dünyada bir ilki gerçekleştirdiler. Tabii fotoğrafların basına yansımalarıyla birlikte sosyal medyada inanılmaz bir yorum trafiği yaşandı.

Magazin dünyası şimdi estetik ameliyatın sonuçlarını bekliyor. Umarım birbirlerinin yeni hallerinden memnun kalmışlardır. Keşke dünyamızın tek sorunu **Seda Sayan** ve eşinin estetik ameliyatı olsaydı.